

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejemata upravništvo in ekspediceja v „Katol. Tiskarni“, Vednikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 162.

V Ljubljani, v četrtek 18. julija 1895.

Letnik XXIII.

Črne bukve kmečkega stanu.

I. Irci in Angleži.

Pričnimo z mrlič! Irskega in angleškega kmečkega stanu ni več. Tako se nam glasi odgovor na vprašanje o razmerah ondotnih kmetov. Bil je ta stan, bil je krepak in čil tudi v albionski zemlji, tudi na zeleni Irski, toda — ni ga več.

Solza sočutja nam kaplje po licih, ko listamo mučeniskega irskega naroda zgodovino zadnjih tristo let, ki je prav za prav v glavni vrsti zgodovina njegovega kmečkega stanu. Katoliški Irci se niso hoteli udati krivi in razkolni veri, ki jo je uvedel Henrik VIII. (1509—1547) zato, da je brez ovire lahko razdiral zakon, se po svoji želji ženil in po svoji volji podil in moril nesrečne ženske, katere si je izbral za svoje družice. Tudi Edvardu VI. se ni hotela udati Bogu in domovini zvesta Irska. Kronana, nasladna, krvoločna hijena Elizabeta (1558—1603) je napela druge strune. Z vojsko je prihrumela nad Irce, z mečem in ognjem jih je silila k svoji krivi veri. Zastonj je bil njen trud. Ker ljudij ni mogla dobiti, lotila se je zemljišča. Vsa posestva katoliške cerkve je uropala, nastavila je sredi izključno katoliškega ljudstva krivoverske skofe in jim izročila cerkveno premoženje. Poleg tega je uropala katoliškim posestnikom 600.000 akrov zemlje in jih razdelila angleškemu naseljenikom, nekaj jih pa pridržala za kraljevo blagajno. Roparico so posnemali roparski nasledniki. Jakob I. (1603—1625) je vzel irskim posestnikom 500.000 akrov zemlje in kesneje še 450.000. Karol I. (1625—1649) jim je odtrgal celo konnatsko (Connanght) pokrajino in jo pridržal državi, nekaj pa razdelil svojim breznačajnim dvorjanom. Kromvel (1649—1659) je uropal katoličanom 5 milijonov akrov in jih nekaj prodal angleškemu spekulantom, nekaj pa razdal svojim vojakom. Karol II. (1660—1685) je z vojsko besneč po irski zemlji, uropal 7.800.000, Viljem III. (1688—1702) pa 1 milijon akrov.

Preširni, židovsko-lakomni in cinično-surovi Angleži so bili odslej gospodarji na irskih tleh; ubogi Irec je pa postal v svoji domovini — ubog najemnik, ki je moral s potom svojega obraza in žulji svojih rok mastiti brezsrčno roparsko druhal. Angleški lastniki so večinoma stanovali doma; na Irskem so imeli le svoje oskrbnike. Pričelo se je surovo latifundijsko gospodarstvo. Velikanska posestva so se razdelila mej neštevilno najemnikov, ki so morali delati kot črna živina od zore do mraka, da so mogli zmagovati veliko najemščino in borno preživeti svojo družino.

A še bi bilo šlo. Pridnost, skromnost in nevlomnost irskega ljudstva bi si bila tudi v taci razmerah pomagala na bolje. Toda ni mogla, ker jo je zavrli res peklenki zakon kraljice Ane (zak. VI. z. l. 1703), ki določa to-le: »Vsaka lastnina, katere posestvo pripada ali bo pripadalo kakemu papeževcu, postane podedljivo; dedščina se po enakih delih razdeli mej sinove tega papeževca in ne prejde na najstarejšega sinu — Če je pa starejši sin tega papeževca protestant, dobi lastnino po splošnem pravu tega kraljestva.«

Kaj je pomagalo, če si je kedo še ohranil svoje posestvo, ali če si je kaj zemljišča pridobil s prid-

nostjo? Po smrti se je vse razdelilo mej njegove sinove in razkosani deli so se kmalu izgubili v žrelu zaokrožujočega se angleškega velikega posestva. Irski kmečki stan je v taci razmerah moral propasti. To je gnalo na milijone Ircev preko morja iskat si drugod — nove domovine. To je provzročilo, da so dandanes na Irskem samo tlačeni, do skrajnosti ubožni najemniki, ki obdelujejo zemljo — v dobiček angleškim lordom, — nesrečnejši nego nekedanji sužnji.

Naj pridenemo tu sem dve opazki! Prvič nas uči ta s krvjo in solzami pisana zgodovina, da je duševno življenje v ozki zvezi s telesnim. Prav so sklepali Angleži, ko so hoteli pridobiti Irce za krivo vero, da so jim najpreje vzeli pogoje njihovega telesnega življenja, njihova zemljišča. Da so pri tem Irci ostali vendar-le zvesti katoliški veri, je največje čudo božje milosti. Zgodovina drugih krajev, kjer se je na podoben način blagovestovala krivovera, nam pripoveduje, da je ljudstvo tudi v duševnem oziru, v veri, jeziku in omiki služilo tistemu, na čegar zemljiščih je zivelo. Po pravici smemo torej reči: Kedor se bojuje za to, da se vrnejo našemu kmečkemu stanu pogoji njegovega obstoja, kedor deluje za kmečki stan, se bojuje in deluje s tem že tudi za ohranjenje duševnih blagov, vere, omike, narodnosti.

Drugič pa omenjamo to-le: Duh, ki veje iz določbe kraljice Ane, je duh rimskega prava, samo da je nekoliko trinoško izrabljen, je duh Napoleonevega zakonika (Code Napoleon), je duh, ki ga je tudi v naše države zakonodajstvo uvela nova doba. Mej vpitjem in sumom o svobodi in napredku, kot posebno darilo božanstvene prosvete se je zarilo v naš splošni državljanski zakonik sedanje dedno pravo, ki bije s krutim bičem srečen razvoj našega kmečkega stanu. Razkosane kmetije, po katerih posamnih koscih životarijo reveži in se goje lačni nemaniči, so mu posledica. — Kako je pa na Angleškem? Tudi tam imamo samo spekulacijske, mogočne veleposestnike, katerim polnijo blagajne suženjski najemniki. Tudi tam se je po krivici in zvižčnosti nekaterih srečnejših vedno bolj razvijalo kruto latifundijsko gospodarstvo, ki je uničevalo vse male posestnike, dokler jih je bilo kaj. Zadnjih 100 let, od Ad. Smitha († 1790. leta) časov je sklenilo 160.000 svobodnih zemljišč svoje gospodarsko življenje. Apostol gospodarske svobode je provzročil tudi pri kmečkem stanu svoje domovine — najgorjo sužnost. Angleški lordi so pa poleg zemljišč lastniki tudi vseh političnih pravic. (Primeri: Marks: Kapital I.) Znali so vstvariti najugodnejše razmere svojemu gospodarstvu in naložiti vse, kar je težkega, na — ubogo ljudstvo.

Cicero piše (de off. 2, 21, 73), da je imelo leta 104 2000 ljudij vse posestvo v Rimu v rokah; Plinij pripoveduje (Plin. 18, 7. 6. 3.), da je imela za Nerona cela Afrika le šest lastnikov. Latifundijsko gospodarstvo je vladalo v vsi svoji grozovitosti in nenaravnosti. In to je vrglo rimsko državo, predno so prihrumeli gotski gostje. In rimska država je bila mogočnejši, nego je sedanja angleška.

Dovolj jasen nauk so nam ta dejstva, da se s kmečkim stanom ni šaliti. Kjer propada kmečki stan, propada tudi država. In kjer so že položili

kmečki stan v gomilo, tam se poruši kmalu tudi vse državno poslopje.

Tak poraz je rešil rimske kolone in sužnje, tak poraz bo osvobodil tudi tlačeno irsko in angleško ljudstvo!

Shod v Ljutomeru.

(Izv. dop.)

Slovensko politično in gospodarsko društvo v Ljutomeru imelo je dne 14. julija svoj prvi občni zbor, ki se je sijajno obnesel in ki nam je dokaz, kako potrebno je bilo to društvo. Okolu 3. ure zbralo se je v pivarni gosp. Vaupotiča kakih 400 do 500 zavednih slovenskih volilcev.

G. podnačelnik dr. Fr. Rosina otvori zborovanje s trikratnim „Živijo“ na cesarja ter predstavi vladnega zastopnika, obče priljubljenega gospoda dr. pl. Krona in dá besedo deželnemu poslancu g. dr. I. Dečku.

Gospod poslanec, burno pozdravljen, je razjasnjeval, kako težko stališče da ima slovenska manjšina v deželnem zboru štajerskem, kako liberalna gospoda vso svojo moč le v to porabi, da dela proti opravičenim zahtevam manjšine. Navede vzroke, zakaj so zapustili slovenski štajerski poslanci zbornico v Gradcu ter zatrjuje, da se ne vrnejo preje v Gradec, dokler ne dobijo garancije, da se bode liberalna gospoda ozirala na kulturne potrebe dobre tretjine štajerskega prebivalstva.

Po govoru našega vrlega poslanca, ki so ga volilci na več mestih burno odobraval, stavila se je sledeča resolucija: „V Ljutomeru zbrani slovenski volilci izrekajo zahvalo slovenskim deželnim poslancem za njih odločno narodno postopanje posebno glede celjskega vprašanja ter želijo, da bi sedaj, ko je razpadla koalicija skušali naši državni poslanci zjediniti se po možnosti v jednom klubu. Odobravajo popolnoma izstop deželnih poslancev iz deželnega zbora štajerskega ter pričakujejo, da se ti ne povrnejo nazaj v deželni zbor, dokler ne zadobé zadostnega poročstva, da bode deželni odbor se oziral na narodne kulturne potrebe in zahteve slovenske tretjine štajerskega prebivalstva.“

Za njim je govoril gosp. Dragotin Hribar o gospodarskih in obrtnijskih zadevah. Kazal nam je, kako se je kmetu in obrtniku godilo za časa tlake in kako se mu v sedanjem času godi; sedaj namreč zmiraj slabše. S številkami dokazuje, kako hitro propada kmetijski stan, koliko tisoč in tisoč zemljišč na leto pride na boben, kako dolgovi vedno naraščajo, koliko požre militarizem, ki nam vduši ta „blagi“ mir, v katerem živimo. Podaja nam pogoje, kako te razmere zboljšati. Konečno navdušuje zbrane volilce v jedernatih besedah za narodno stvar.

Kot tretji je govoril g. dr. Fran Rosina o občinskih razmerah, posebno z ozirom na ljutomerski trg. Opozarja navzoče, kake može si naj volijo za župane in svetovalce po občinah. Naj ne mislijo, da morajo biti izvoljeni sami mogočnejši, naj si izberejo verne katoličane, kajti vedno se je še pokazalo, da je tisti, ki je veren katolik, tudi naroden, nasprotno pa še nikoli ni obveljalo. Glede občinskih pašnikov, ki so še tu in tam na murskem polju, je mnenja, naj se razdelé kajti ti so največkrat krivi, če je živina slaba. Občine se navadno dosti ne brigajo za te pašnike; posamezniki pa bodo že skrbeli

za svoje kose. Za tem biča gospodarstva in postopanje „nemške“ večine ljutomerske občine, navaja v kako slabem stanu so občinske ceste, kako škodo dela občinski mlin na travnikih. Navaja, koliko pravičnosti nam kažejo „Nemci“ s tem, da niti jednega zastopnika ne volijo v hranilnični odbor.

Govor gosp. dr. Rosina so volilci vsestransko odobraval.

Kot četrti je govoril g. I. Karba, posestnik na Krapji o klicah ali troskah. Navajal nam je, kako se te troske razvijajo pri peronosperi ali „strupeni rosi“, na kak način te glivice škodujejo. Navedel nam je še druge vrste teh trosk, ki se razširjajo in škodujejo rastlinam. Njegov govor je bil temeljit in živahno odobren.

Konečno se je izrekla želja, naj odbor preskrbi potrebno za regionalno razstavo gospodarskih in obrtnijskih rečij in to že za jesen 1895. l.

Govor poslanca Kluna.

(V drž. zboru dne 11. julija t. l.)

Ker torej v sedanjih razmerah ni mogoče govoriti o verski šoli, hočem pozornost vis. vlade in zbornice obrniti na druge šolske stvari. Pred vsem naglašam, da smo v budgetnem odseku pozivljali vlado, naj poskrbi slovenske učne knjige za one zavode, na katerih se vzgajajo učitelji za slovenske ljudske šole.

To stvar še enkrat tukaj naučni upravi polagam na srce. Toda pri tem ne sme ostati; skrbeti mora, da se te učne knjige ne uporabljajo le v Ljubljani, temveč povsod, koder se vzgajajo učitelji za slovenske ljudske šole. V prvi vrsti je treba misliti na pripravnico v Mariboru, ki je določena za slovenski del Stajerske. Vse priprave učiteljev za slovenske šole so te, da se štiri ure na teden uče slovenskega jezika.

Ta pouk pa ovirajo oni nemški kandidatje, ki žele naučiti se za silo slovenščine in s slovenskimi pripravniki skupaj sede pri slovenskem pouku, dasi daleč zaostajajo za slovenskimi tovariši, kar se tiče znanja slovenščine. Vsak kandidat, ki pri vsprejemu trdi, da zna nekaj slovenščine, pride k slovenskemu pouku, dočim obstaja pripravljalni kurz za one, ki ne znajo nemščine. In četudi imajo nemški kandidatje, ki se hočejo usposobiti za slovenske ljudske šole, mnogo prednosti, vendar ta kurz obiskujeta eden ali dva kandidata, zato pomanjkanje ljudskih učiteljev za slovenske šole.

Isto velja o pripravnici v Celovcu. Tudi tu bi se morali vzgajati učitelji za slovenske ljudske šole; kajti prebivalstva na Koroškem je tretjina slovenskega, in to ima pravico do slovenskega pouka.

Toda dosledno so slovenskim starišem odrekli to pravico in po večletnem boju so dobili dve slovenski ljudski šoli, na Jezeru in v St. Jakobu. (Posl. Ghon: Ne, take šole so tudi v Globasnici, Zabnici in pri Sv. Mihelu!)

Iz izkazov vem le za dve. (Posl. Ghon: To ni res! So tudi dvojezične!) Da, je več dvojezičnih šol, toda to je vse kaj drugega. O tem sedaj ne govorim, temveč le o imenovanih dveh. Sklicujem se na izpričevalo merodajnega faktorja, dež. šol. nadzornika dr. Gobanca, ki je v seji koroškega dež. zbora dne 22. jan. t. l. rekel po besedi:

„Solska občina St. Jakob v Rožni dolini je dosegla, da se je na štirirazrednici, ki pa se bode razširila v petrazrednico, slovenščina vpeljala kot učni jezik. Ljudstvo je od tega časa popolnem zadovoljno, znamenja nezadovoljnosti nismo opazili. Pa tudi nemščina se ondi goji morda nič manj, kakor prej.“

Lepšega izpričevala šola ne more dobiti, kakor ga je dal dež. šol. nadzornik. Šola ustreza v pedagoškem oziru (Ugovori.) — prosim, le poslušajte, — ker je materin jezik poučni jezik; ustreza pa tudi v praktičnem oziru, ker se nemščina, na katero polagate toliko važnost, v isti meri poučuje, kakor prej, in ker je glavna stvar, na kar se mora ozirati vsak politik in tudi vlada, da je po trditvi g. dež. šol. nadzornika ljudstvo s sedanjo šolo popolnem zadovoljno. Tu imate najpripravnejše sredstvo, da naredite mir na Koroškem. Dajte ljudem take šole, kakor ste jo v St. Jakobu v Rožni dolini in ljudje bodo zadovoljni. To in nič drugega ne žele Slovenci na Koroškem. (Posl. Ghon: Kaj pa še hočete!) Jaz želim, da bi bile take šole tudi drugod, koder prebivajo Slovenci. (Posl. Steinwender: Povsod, koder ih zahtevajo občine!)

To si zapomnim, gospodje, da ste tako radodarni; prosili bomo za take šole, toda radoveden sem, ali boste rešili prošnje v istem smislu, kakor se danes kažete. Današnjo izjavo pa z zadovoljstvom jemljem na znanje.

Kedar pa se to zgodi, potem boste uvideli, da morate na celovski pripravnici skrbeti za take učitelje, ki bodo mogli učiti na slovenskih ljudskih šolah. Pa tudi ko bi na Koroškem tako ostalo, kakor je, je treba na celovski pripravnici bolje gojiti slovenščino. To zopet prizna g. dež. šol. nadzornik, ki je v isti debati rekel: „Kar se tiče slovenskih učiteljskih močij, moram priznati, da je njihovo število jako pičlo. Temu je vzrok, katerega pa tukaj ne navedem, ker ne spada k stvari. Pač pa smem reči gospodom, da je na pripravnici 24 slovenskih kandidatov, in da se 72 nemških kandidatov uči slovenščine. (Cujte! Cujte!) To število bode popolnem zadoščalo, kedar bodo ti kandidatje usposobljeni.“

To je sicer lepo, toda dvomim, da se bodo kandidatje dovolj naučili slovenščine, ako ostane vse pri starem na pripravnici. Tu je nameščen za slovenščino izprašan strokovni učitelj, ki pa nima nobenega vpliva na slovenski pouk. Kandidate četrtega letnika še vedno poučuje učitelj Prešern, ki je usposobljen le za vodnico in ni izprašan iz slovenščine. Poučnin jezik bi moral za ta predmet biti slovenski, a je nemški, ker nemški kandidatje, česar pa jim ne očitam, ne znajo toliko slovenščine, da bi mogli slediti slovenskemu pouku.

Metodičnega pouka prav nič ni; pismenih vaj v slovenščini ni ne za slovenske ne za nemške kandidate, ki se hočejo usposobiti za slovenski jezik. Vspeh je torej negativen in tudi ne more biti drugače. Slovenski kandidatje pri taki metodi pozabijo, kar so znali, nemški pa si na slovenskih šolah ne morejo pomagati, kar nekateri vestni učitelji sami priznajo in se je tudi naglašalo v deželni zboru koroškem.

Tako je učitelj v Spod. Dravogradu sam priznal, da je pač na pripravnici od učitelja Prešerna dobil nekaj navodil, ki pa mu v praksi ne zadoščajo, in mora v drugem razredu poučevati s tolmačem. (Cujte! Cujte!)

§ 64. statuta določa, da morajo biti oni kandidatje, ki hočejo biti usposobljeni za slovenske ljudske šole, izprašani ne le iz slovenske slovnice, temveč tudi še iz drugega predmeta, zemljepisja, zgodovine itd. Toda te določbe se na celovski pripravnici ne drže. Torej je treba, da se razširi pouk slovenščine, in sicer treba v prvi vrsti število tedenskih ur pomnožiti, da se s teoretičnim poukom zveže tudi praktični, da se ločijo slovenski in nemški pripravniki, in so vsi kandidatje, ki hočejo biti usposobljeni tudi za slovenske šole, izprašani pri zrelostnem izpitu tudi iz slovenščine, da torej ne dobé izpričevala usposobljenosti, ker so se nekaj ur na pripravnici učili slovenščine. Več o tem izpregovorim ob drugi priliki.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. julija.

Celjsko vprašanje je v rokah nemških nacionalcev jako nevarno orožje proti nemškim liberalcem, ki sicer sedaj po svojih glasilih roté vse Nemce, da v tretjem branju glasujejo proti državnemu proračunu, v katerem je tudi postavka za Celje. „Deutsche Ztg.“ kot besna udriha po nekem liberalnem poslancu, ki v „Bohemiji“ našteva slabe nasledke za nemško levico, ko bi glasovala proti proračunu; izdajice imenuje poslance, ki bi izdali nemško zemljo v Celju. Po raznih izjavah smemo soditi, da bode znaten del levičarjev glasoval za proračun, ko bi videli, da sicer ne obvelja. Levičarji so znani lovci za mesta dvornih svetnikov, za katera darujejo tudi Celje. — Divja gonja je sedaj proti Kalteneggerju, ki je prostodušno kot pošten Nемец povedal resnico v obraz nemškimi kričačem. Iz vseh okrajev mu dohajajo nezaupna pisma, katera jim narekujejo nacionalci in liberalci. Nasprotno pa „Grazer Volksblatt“ objavlja zaupnice poslancu Kalteneggerju iz njegovega volivnega okraja. Vsa komedija nemških krogov je le boj za mandate.

Shod nemških volilcev v Kindbergu. Brzobjavno smo že poročali, da so sklicali neodrešeni Nemci v Kindbergu liki svojim nemškim bratcem v Gradcu, Celju, Mariboru in drugih nemških mestih, shod, čegar namen je bil, z vso odločnostjo protestovati ustanovitvi slovensko-nemških vspešnic v „nemškem“ Celju. Zborovalci so res sklenili reso-

lucijo, v kateri strastno obsojajo nemško-konservativne poslance, ki so glasovali za celjsko točko in zahtevajo, da vsi njihovi somišljeniki v tretjem branju porabijo vsa dovoljena sredstva, da se ovrže cel proračun. Toda tukaj so se „ubogi in tlačeni“ Nemci dobro opekli. Vladni zastopnik v Kindbergu je namreč razveljavil sklenjeno resolucijo. To je dalo povod večerajšni graški Tagesposti, da napada vlado, češ ona je vzrok, da se krute pravice „mogočnemu“ nemškemu narodu. Med drugimi pravi tudi to-le: Vlada na Dunaju, ki je brezdvomno zaukazala tako postopanje, je v taki zmoti, da je ni mogoče popisati, ako meni, da bode tem potem zadušila razdraženost v nemških krogih na Stajerskem. — Ta umetno vprizorjena razburjenost bi se kmalu polegla, ko bi ne šlo nemškim liberalcem za mandate.

Letošnji obrtni shod. Ker bode vlada v tem tednu predložila novo obrtno novelo, je sklical predsednik prejšnjih obrtnih shodov, Mandlik, takoj letošnji kongres obrtnikov, ki se ima vršiti v Opavi. Ta se bo posebno posvetoval o novi obrtni noveli. Misli se, da bode shod obilneje obiskan, ker se ima v teku leta ustanoviti več novih obrtnih združenj.

Anglija. Danes bodo končane volitve po mestih. Povsod so vladni unijonisti pridobili mnogo glasov ter znatno število novih mandatov. Doslej je izvoljenih 240 vladnih pristašev, 50 liberalcev, 6 parnelitov, 19 antiparnelitov. Najhuje je zadel liberalno stranko propad njenega odličnega člana Harcourta, ki pa bode v drugem volilnem okraju poskušal svojo srečo. Liberalci si bodo opomogli v kmetijskih občinah, osobito v severni Angliji in na Skotskem. Vlada ima večino že zagotovljeno.

Razglas.

Na podstavi § 7 zakona z dné 6. julija 1895. leta, dež. zak. št. 94, se **obrotnikom in trgovcem**, ki so postali vsled potresa pomoči potrebni, iz državnih novcev dovoljujejo brezobrestne ponapredščine in pod posebnega ozira vrednimi razmerami nepovratne podpore.

Ponapredščine je povrniti v štirih jednakih letnih obrokih, začeni s 1. januarijem leta 1897.

Prošnje za takošne podpore in ponapredščine je vlagati pri obrtnem oblastvu I. stopinje (pri mestnem magistratu v Ljubljani, pri okrajnem glavarstvu), v njih morajo prosilci primerno utemeljiti, da so pomoči potrebni, ter natanko po številkah povedati, koliko ponapredščine ali podpore prosijo. Prošnje s prilogami vred so kolka proste.

V Ljubljani, dné 17. julija 1895.

C. kr. deželni predsednik:

Viktor baron Hein s. r.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. julija.

(Nemško liberalna resnicoljubnost in omika.) Iz Maribora se nam poroča: Na zadnjem shodu mariborskih Nemcev, ki so oporekali ustanovitvi slovensko-nemške gimnazije v Celji, se je pokazala lažnjivost in surovost liberalnih Nemcev. Doktor Glantschnigg je namreč izjavil na shodu nastopno gorostasno laž: „Kako hitro napreduje poslovenjevanje, dokazuje Ljubljana, ki je bila pred 36. leti še popolno nemško mesto“. Seveda so verni mariborski Nemci to sprejeli kot golo resnico, če tudi hujše neresnice ne moremo misliti. Potem je pripovedoval o pogovoru z nekim meščanom, ki je dejal, da mora v svoji družini s pečatom sramote označiti izdajalsko postopanje konservativnega poslanca Kalteneggerja ter da je otrokom ukazal, da morajo sedaj reči pljuvalniku — Kaltenegger. — Take surovosti so gotovo tudi pri divjih narodih — ne navadne. Take sadove rodi ona toliko hvalisana nemška omika. — Tako daleč propada v lažnjivosti in surovosti renegat v nemško-liberalni službi.

(Vojni minister eksc. pl. Kriehammer) je prišel dne 16. t. m. zjutraj v Postojino ter si ogledal jamo.

(Iz trnovske občine na Notranjskem.) V nedeljo dne 14. t. m. je bila v Trnovem volitev župana in občinskih svetovalcev. Izmed 17 pričujočih odbornikov je glasovalo 13 za Franca Benigarja, Ovcana, posestnika iz Trnovega; 4 glase je dobil France Mikuletič iz Dobrepolj; dosedanji župan Janez Urbančič ni dobil nobenega glasu. Izvoljen je

bil torej France Benigar, značajan mož katoliške konservativne stranke. Tudi štirje svetovalci so vsi vrli kmetijski možaki, od katerih se nadajamo, da bodo pomagali županu delovati v prid in prospah našega ljudstva. — Ker se je govorilo, da bodo pri ti priložnosti naši naprednjaki neredne provzročili ter volitev zaprečili, zatorej je vodil volitev postojinski c. kr. okrajni komisar gospod vitez Fladung. Moža, kateri je bil mirno in dostojno odstranjen od županijskega stola, prav nič ne pomilujemo. Svojega padca si je sam kriv; in že dolgo časa, od katoliškega shoda sem, je vsak razumen človek izprevidel, da je postal on nemogoč v naši občini. — Zmaga kmetov - konservativcev v Trnovem je jako pomenljiva. Tukaj je bila namreč že mnogo let glavna trdnjava naših nasprotnikov, kateri so brezozirno in ljuto gospodovali. Gorje duhovnu ali kmetu, kateri je prišel volit in ni volil že odločenih, vedno istih kandidatov. Sedaj, hvala Bogu, se je vse spremenilo, in ako se je moglo to pri nas doseči, toliko laglje bo to drugod, kjer ni toliko ovir premagati. Da se je pa ta lepi vspeh dosegel, na tem imamo v prvi vrsti zahvaliti vrliga gospoda Rudolfa, kateri se ni vstrašil obrekovanja, sramotenja, vsakovrstnih zatožb in sploh nobene stvari, temveč je pogumno in moško po poti pravice in resnice dalje stopal, dokler ni dosegel zaželjenega vspeha. Pripomogel je vspehu katoliški shod; pomagalo je mnogo nedostojno obnašanje naših nasprotnikov pri omenjenem shodu; najbolj je pa temu pripomogla Raiffeisenova posojilnica, katera je ljudem materialno pomoč prinesla. Zadoščenje ima gospod Rudolf zdaj za vse, kar je moral prestati, v tem, da je stvar, za katero je trpel, zmagala, ter da vživa zaupanje ljudstva, ki ga je z ogromno večino izvolilo občinskim odbornikom. Naj mu bo to zadostilo tudi za najnovejšo tožbo, v katerej ga tožijo, ker je spomladi nekaj stotov semenskega krompirja ubogim kmetom naročil in razdelil, in to ne kot trgovec, temveč kot ud kmetijske družbe. Stvar je sedaj končana in naudaja nas srčna želja, da bi naši nasprotniki spoznali, da nas ne naudaja sovraštvo do oseb in da se vojskujemo le proti idejam, katere oni zastopajo, proti pogubnemu, dasi že umirajočemu liberalizmu. Naj bi se sedaj strasti polegile, naj bi naši nasprotniki nikdar ne uporabljali v dosego svojih namenov takih sredstev, kakor sedaj, temveč naj z nami združeni delujejo v duševni in materijalni prospah našega ljudstva na temelju in po načelih naše svete vere!

(Za Ljubljano) bode danes na Biedu gosp. K. Tertnik priredil pevski večer. Začetek ob 9. uri zvečer.

(Zopet nova šola.) Obravnave za novo šolo na Lužarjih pri Laščah so se zopet pričele. Kočevski g. okrajni glavar si ž njo hoče v Laškem okraju postaviti trajen spominek, katerega mu bode kmet, če tudi nerad, vendarle drago moral plačati.

(Umrli) je v Domžalah dné 17. julija popoldne ob treh gospod Vinko Januš, občepriljubljeni c. kr. poštar. Sedem mesecev mučila ga je nadležna vodenica in slednjé moral je umreti, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 60. letu svoje starosti. — Pokojni g. poštar ni nikoli zatajil svojega katoliškega prepričanja in je iz srca ljubil svoj narod. V vojski je zgubil svojo levico, a v kljub temu je bil jako spreten v pisavi. Poprej je bil mitničar, a zaradi velike zmožnosti povzdignil se je za c. kr. poštarja in opravljal je ta težavni posel prav mnogo let vestno, spretno in ljubeznjivo. V resnici težavni posel, ker domžalska pošta ima za ljubljansko največji promet. Pokojni je bil jako znana in priljubljena oseba; zato ga vsem mnogostevilnim prijateljem in znancem njegovim priporočam v molitev. Bog daj vrlému možu večni mir in pokoj!

(Trgovska in obrtniška zbornica) ima v petek dne 19. julija t. l. ob 2. uri popoldne v magistratni dvorani sejo z nastopnim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Ustanovitev kupčijskih proizvedovalnih pisarn pri zbornicah. 4. Prošnja za premembo §. 24. zakona z dne 8. marca 1876. drž. zak. št. 26. glede kolkovanja menic. 5. Prošnja za premembo naredbe z dne 14. dec. 1894., drž. zak. št. 236 glede nove takse za zdravila. 6. Tarifa za mezde delavcem pri tukajšnjem c. kr. glavnem carinskem uradu. 7. Prošnja, da bi se vplivalo na železniške uprave, da

bi se napravljali tovarni tarifi z minimalno veljavno dobo enega leta. 8. Prošnja za pospešitev domačega tesanja ladij (ladjedelstva). 9. Prošnja za dovolitev semnja v Spod. Idriji, Studencu pri Blokah in Predstrugi.

(Petindvajsetletnico mašništva) obhajajo dné 24. t. m. sledeči vč. gg. duhovniki celovske škofije: S. Bauer, župnik na Peravi ob Beljaku; J. Hartlieb, župnik v Lisingu; Flor. Izop, župnik v Glinjah; Jos. Jörrer, župnik v Zg. Milstatu; J. Koler, župnik v Kirhbahu; Fr. Korman, župnik v Greb. Klostru; J. Lampersberger, župnik v Star. Trgu; Gr. Payer, župnik v Štebnju na Grobniškem polju; A. Šercer, župnik v Smarjeti pri Bajtišah.

(Proti Celju.) S Koroškega, dne 16. jul.: Kakor razni nemško-liberalno-nacionalni listi po širni Avstriji, divjajo sevé tudi koroški nemški listi z vso svojo divjo močjo, ker je padlo „nemško Celje“. Boli jih zlasti, da je tudi Peitler glasoval za slov. paralelke in z debelim tiskom zató pozivljajo njegove volilce, naj pri prihodnjih volitvah pokažejo — vrata temu „izdajci nemškega naroda“. Pravijo, da je to „sramota za Koroško“, „blinde Züchtung des Panslavismus“ in kar je več takih — budalostij! Slepi v svoji brezmejni strasti kažejo naši Nemci, liberalci in nacionalci, ves svoj srd in strastno sovraštvo do nas, penijo se in razsajajo, kakor razdraženi purani, ko jim kažeš rudečo ruto. Prestali pa smo že mnogo, prestali bomo tudi s smehom te najnovejše pojave nemške — pravičnosti in kulture! —m—

(Posojilnica v Ljutomeru) si je kupila te dni svojo hišo ter s tem ustregla želji vseh interesentov. Skoda, da tega že preje ni storila — ljutomerski Slovenci bi že na boljem bili.

(Iz Celovca), dne 15. julija: Novo občinsko trgovsko šolo bodo otvorili tú dné 15. sept. — Od 1. januv. do 30. junija t. l. dospelo je v Celovec 8175 tujcev. Lani jih je bilo v istem času 7472, l. 1893 pa 6238. — Umrlo je v istem času 374 oseb, lani 425, l. 1893 368. — Mil. knezoškof dele ta teden v stolnici 10 bogoslovcem višje redove in sicer dné 16. subdijakoniat, dné 18. dijakonat in dné 20. presbiterat. — Novo mašo bode daroval dne 21. jul. v Lipaljavasi v kanalski dolini č. o. Erih Themel, frančiškan tirolske provincije.

(Na celovski gimnaziji) sklenili so šolsko leto dné 13. t. m. Dijakov je bilo ob koncu leta 414, od teh 75 Celovčanov, 267 Korošcev, 67 iz drugih avstr. kronovin itd. Po narodnosti je bilo 346 Nemcev, 67 Slovencev, 1 Lah. Po veroizpovedanju 404 katoliki, 10 luterancev. Odlika je dobilo 48, prvi red 260, preskušnjo sme delati 57, drugi red je dobilo 24, tretji 21 dijakov.

(Izgubila se je) 12letna deklica Terezija Golubič, ko je bila na božjem potu v Spodnji Stubici na Hrvatskem. Nekateri menijo, da se je morda pridružila kranjskim romarjem, kateri so bili isti dan v Stubici.

(Pretep.) Na Javorniku so se dne 7. t. mes. stepili trije tovarniški delavci. V boju je bil Gašper Poklukar iz Spodnjega Grabna pri Gorjah nevarno ranjen.

(Ponesrečila) se je 17 letna delavka Genof. Ogrin od sv. Ane pri Tržiču. Zadel jo je voziček dratene železnice, da je kmalu na to umrla.

(Zdravje v Ljubljani) od 7. do 13. julija t. l. Novorojencev bilo je 10. Umrlo jih je 23, mej njimi za vratico (davico) 3, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, za žledodnim katarom 1, vsled mrtvo-uda 2, vsled starostne oslabelosti 1, za različnimi boleznimi 12; mej njimi bilo je tujcev 9, iz zavodov 12. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za vratico 4.

(Razpisane službe.) Na moški kaznilnici v Mariboru mesto pristava v XI. plačilnem razredu. Prošnje do 10. avgusta nadpravništvu v Gradec. — Učiteljski službi v Spodnji Idriji in Črnem vrhu. Prošnje do 3. avgusta c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Logatecu.

(Poličijska kronika.) Mestna policija aretovala je od 15. do 16. julija v jutro 13 oseb: 2 zaradi tatvine, 5 zaradi potepanja, 1 zaradi prest. po § 516. kaz. zak., 4 zaradi pijanosti in 1 zaradi nespodobnega vedenja na javnem kraju. — Hlapec

Anton Osolnik, v službi trgovca g. J. C. Hamanna in Marija Schellhaus, prijateljica Osolnikova, ukradla sta omenjenemu trgovcu za okolu 100 glid. raznega štacunskega blaga in se izročila zbog tega tukajšnjemu c. kr. deželnemu sodišču. Kaka druga tatvina se policiji ni prijavila.

Društva.

(Pevsko društvo „Ljubljana“) priredi v nedeljo 21. t. m. celi dnevni izlet na Brezje s sledečim vspehom: 1. Odhod z južnega kolodvora ob 7. uri 10 minut, prihod v Otoča ob 8. uri 32 minut. 2. Zajutrek pri g. Finžgarji na Brezjah. 3. Ob 10^{1/2} uri sv. maša, pri kateri poje zbor pevskega društva „Ljubljana“. 4. Ob 1. uri obed pri gosp. Finžgarji. 5. Ob 3. uri odhod z Brezja v Podbrezje k gosp. Paulinu, kjer bode prosta zabava s petjem. 6. Odhod iz Podnarta ob 9. uri 13 minut zvečer.

(Slovenska posojilnica v St. Jerneju) bo imela izvanredni občni zbor v nedeljo, dné 28. t. m., ob 4. uri popoldne v svoji pisarni. K obilni udeležbi vabi vse ude nje načelnik Anton Fettič-Frankheim.

Narodno gospodarstvo.

Zagotovitev posteljne slame.

V namen zagotovitve posteljne slame, potrebne za deželno-brambovske čete v Ljubljani za dobo od 1. septembra 1895 do konca avgusta 1896 vršila se bode dne 29. julija 1895 ob 10. uri dopoldne v pisarni upravne komisije v deželno-brambovski vojašnici ponudbena obravnava. Potrebščina znaša približno 450 meterskih centov posteljne slame, katero je oddati v nastopnih obrokih in sicer: 1. januarja 4500 kg, 1. aprila 4000 kg, 1. maja 4500 kg, 1. junija 7000 kg, 1. avgusta 14.500 kg, 1. septembra 4500 kg, 1. oktobra 6000 kg, skupaj 45.000 kg. Pri tej obravnavi vsprejemajo se pismene in ustmene ponudbe. Razglas, zadevajoč to obravnavo se lahko vpogleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Telegrami.

Dunaj, 17. julija. Poslanska zbornica je danes nadaljevala posvetovanje o proračunu trgovskega ministerstva. Glavni protigovornik Gessmann opozarja na mnogotere nedostatke pri železniških upravah, posebno pa na preoblaganje železniških uradnikov z delom ter upa, da bo vlada odstranila te napake. Potem, ko je še govoril posl. Pichler, se sprejme poglavje „železnice“ in se prične posvetovanje o proračunu poljedelskega ministerstva. Poslanec Bauer izraža željo, da bi vlada priporočala zakon gledé zidave mostov in poslopij za deželno kulturo. Poslanec Morre opomni, da je onih jednajst let, ko je vladal Falkenhayn, veliko škodilo kmetskemu stanu, ter se pritožuje nad propadom kmetijstva. Predsednik Abrahamovicz ne more dovoljevati takih, grofa Falkenhayna se tičočih opazk. Med poslancem Morretom in Schneiderjem se vname živahen prepir, ker poslednji trdi, da kmetskimi krivicam ni vzrok Falkenhayn, ampak židje. Nadaljni govorniki Dyk, Podlewsky in Peitler so izražali želje v prospah kmetskega stanu. Minister Blumfeld odločno zavrača napade na Falkenhayna ter omenja njegove zasluge za melioracijske razmere in regulacijo hudournikov, ter pripozna konečno krivice, ki se dogajajo kmetskemu stanu in prosi zbornico, da sprejme nespremenjen proračun.

Dunaj, 18. julija. Zbornica je vsprejela z veliko večino cel civilno-procesni načrt, ter je nadaljevala posvetovanje o proračunu poljedelskega ministerstva.

Dunaj, 17. julija. Poslanec Lueger in tovariši so izročili grofu Kielmannsegu sledečo resolucijo: V zadnjem času se širijo po židovskih liberalnih listih izmišljena in popopolno protivna poročila, ki predstavljajo dunajsko mesto kot kraj, koder je na dnevnem redu hujskanje zoper žide, in pravijo, da je v nevarnosti imetje in celo življenje Izraelitov. S kakimi sredstvi namerava vlada

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

potrebno ukreniti, da se omeji nesramno obrekovanje po židovsko-liberalnih listih.

Lino, 17. julija. V današnji seji občinskega sveta je stavil Eder s tovariši sledeči nujni predlog: Občinski svet deželnega glavnega mesta Lince zagotavlja celjsko mestno zastopstvo svojega odkritosrčnega sočutja glede celjskemu nemškemu značaju protivnega sklepa, da se ustanovi slovenska (?) gimnazija v Celju ter obžaluje, da so nemški poslanci pripomogli k temu sklepu in pozivlja vse nemške poslance, da vporabijo vsa dovoljena sredstva, da se odkloni omenjeni sklep. Župan se naprosi, da o tem obvesti poslance linškega mesta in celjske zastopnike. Predlog se je vsprejel brez debate.

Budimpešta, 17. julija. Ministerski predsednik baron Banffy se je povrnil z Dunaja.

Sredeo, 17. julija. V vladnih krogih se zagotavlja, da je Stambulov morilec Hallen, katerega je Stambulov sam označil. Hallen, ki je pred kratkim tukaj stanoval, je sedaj izginil. Državni pravnik in preiskovalni sodnik nočeta v tem oziru ničesar storiti.

Sredeo, 17. julija (ob 9. uri zvečer.) Stanje Stambulovo je zopet veliko slabeje. Temperatura se je zvečala na 40°. Splošno se misli, da Stambulov ne bo preživel noči.

Sredeo, 18. julija. Stambulov je umrl danes zjutraj ob 3. uri 35 minut. Od 10. ure so ga mučile smrtne težave in ni mogel spregovoriti več nobene besede. Nekaj inozemskih zastopnikov je bilo pri njem.

Petrograd, 17. julija. Danes je sprejel car metropolita Klementa in ostale člane bolgarske deputacije.

Rim, 17. julija. Senat se je danes posvetoval o načrtu zakona, vsled katerega se ima praznovati 20. september kot meščanski praznik. Predsednik Crispi izjavi nasproti nekaterim poslancem, da se mora sprejeti ta predloga, ter opisuje razmere med papežem in Italijo. V tajni seji se sprejme načrt s 87 proti 28 glasovom.

Carigrad, 18. julija. Khedive-paša je danes semkaj dospel.

London, 18. julija. Dosedaj je izvoljenih 270 vladnih pristašev na novo, 55 liberalcev, 6 parnelitov, 29 antiparnelitov in 2 kandidata delavske stranke. Herbert Gladston je zopet izvoljen.

Umrlj so:

17. julija. Uréula Goršič, posestnica, 54 let, Krakovske ulice 23, splošno oslabiljenje vsled kroničnega protina. —

Franco Kovač, delavčev sin 4°, leta, Marije Terezije cesta št. 18, croup.

V bolnišnici:

15. julija. Ana Per, delavka, 37 let, jetika.

V otroški bolnišnici:

16. julija. Anton Marinčič, delavčev sin, 9 mesecev jetika.

Tujci.

15. julija.

Pri **bavarskem dvoru**: Lukan z Dunaja. — Handler n Geissler iz Gradca. — Eppich iz Srednje Vasi. — Kosar, Erker iz Kočevja. — Krakauer iz Starega Loga. — Baramti iz Italije.

16. julija.

Pri **Stonu**: Gostišca, Pollak, Grünfeld, Bontadi z Dunaja. — Vodnik, Stuparich, Brod iz Trsta. — Hacin iz Gorice. — Drasch iz Zagorja. — Malievich, Matievich iz Celoveca. — Hofbauer iz Gorenjega Grada. — Biller iz Vratislave. — Tratnik iz Maribora.

Pri **Maliču**: Pajk, Reinhardt, Puschenjagg, Engl, Rubin z Dunaja. — Findeys iz Gradca. — dr. Ivanič, Eulambia iz Trsta. — Prechtler iz Berolina. — Weist, Heyda iz Vratislave. — Pritschopf, Malle iz Gumpoldskirchen-a. — Hofbauer iz Tržiča. — Sohr iz Beljaka. — Zorce iz Črnega Vrha.

Pri **Jutnem kolodvoru**: Gasperotti iz Trsta. — Milove iz Rakeka. — Slamaig iz Inomosta.

Pri **avstrijskem caru**: Žgur iz Cola. — Bartelme iz Kočevja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
17	9. zvečer	734.4	22.3	sl. jvzh.	del. oblac.	
18	7. zjutraj	734.2	18.8	sl. vzh.	soparno del. oblac.	0.0
	2. popol.	732.4	30.1	sr. zah.	del. oblac.	
Srednja večerajna temperatura 23.2°, za 2.7° nad normalom.						

Dober

glasovir

je zelo po ceni na prodaj Pod trančo št. 1, III. nadstropje. 444 3-1

Ivan Jax
v LJUBLJANI na Dunajski cesti št. 13
v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga
552 50-40 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov,
tryciklov,
velocipedov itd.

Ceniki zastoj in franko.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Zeliščni sirop
od občinstva navadno zahtevan pod imenom
sok za prsi, pluća in zoper kašelj
prirejen iz
planinskih zelišč in lahko razstopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr.,
12 steklenic 5 gld.

Dobiva se pri 565 36

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju,
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradou.

Št. 21.012.

Razglas.

445 1-1

Na dan obletnice poroke Nje c. in kr. Visočanstva gospe nadvojvodinje Marije Valerije razdeliti je po sklepu občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane **dve sto goldinarjev med petero ubogih vdov ljubljanskih.**

Prošnje za podelitev teh podpor vložiti je pri podpisnem magistratu do dne 28. t. m.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane,
dué 17. julija 1895.

Posestvo na prodaj.

Okolu 70 oralov, med tem največ gozda, **jednonadstropna hiša, gospodarska poslopja**, vse v prav dobrem stanju, **jedno uro od Kranja.** Pogoji prav ugodni. 437 4-2

Natančneje pové gosp. **Anton Klein**, hišni posestnik in lastnik tiskarne v Ljubljani.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Frane Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd., pa tudi **cela mašna obleka** v najprilnejši obliki. 12 24-13

Cerkveni paramenti.

Št. 20.286.

Razglas.

442 3-3

Radi mestne regulacije bo c. kr. višji geometer gospod Teodor Berger te dni mesto Ljubljano na novo zmeril.

Če. p. n. posestniki zemljišč se zategadelj opozarjajo, da v ta namen postavljena trigonometriška znamenja in signale puščajo nepoškodovana, dovoljujejo dotičnim funkcionarjem pristop na svojo posest in dajo tudi eventualna pojasnila o svojih posestnih razmerah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
11. dan julija 1895.

Županov namestnik: **Vončina** s. r.

Različne rastline, korenine,
186 38 **lubje in semena kupuje**

Adolf Hauptmann v Ljubljani, Sv.
Petra cesta 41.

Dunajska borza.

Dne 18. julija.		Dne 17. julija.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	100 gld. 85 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 25 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	145 " "
Skupni državni dolg v srebru	101 " 05 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161 " 50 "	Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	17 " 30 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 30 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 " 75 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 35 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 60 "	Salmove srečke, 40 gld.	71 " " "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 40 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	146 " 75 "	St. Genois srečke, 40 gld.	73 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 80 "	Dunavske vpravne srečke 5%	131 " 50 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	73 " " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1070 " " "	Dunavsko vpravno posojilo l. 1878	109 " " "	Ljubljanske srečke	23 " " "
Kreditne delnice, 180 gld.	398 " 75 "	Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	176 " 30 "
London vista	121 " 65 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v	3365 " " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 45 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	576 " " "
20 mark	11 " 88 "	Prioritetne obveznice drž. železnice	225 " " "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	109 " 75 "
20 frankov (napoleondor)	9 " 66 "	" " južne železnice 3%	171 " 75 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	79 " " "
Italijanski bankovci	46 " 10 "	" " južne železnice 5%	131 " 35 "	Montanska družba avstr. plan.	94 " 60 "
C. kr. cekini	5 " 73 "	" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 " 50 "
				Papirnih rubljev 100	130 " 25 "

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba **„MERCUR“** Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurenih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.